

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 16. Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 108 K, félévre 54 K, negyedévre 27 K, egy hóra 9 K. Egyes szám ára 120 K.

Felelős szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-azövétség hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Szemle.

Nem nagy eseményről írok... Jóformán alig történt valami. Egyszerűen annyi az egész, hogy Mika József földmives, aki évekként ezelőtt vándorolt ki Amerikába, feleségével együtt hazajött Csonka-Magyarországra s annak rendje és módja szerint szerencsésen el is vergődött Budapestig. — Hát biz ez nem valami rendkívüli esemény. Mika József is, mint annyi más honfitársra, kiment Amerikába. Dolgozott emberül, a szerezni akaró magyar mindenre való vad elszántságával, spórolt a kétségbeesett zsuigori fősvénységével, centet centre, dollárt dollárra rakott, hogy majdan egyszer valóra váltsa egyszerű életének legverőfényesebb álmát s hazajöjjen a sóvárgott, az imádott Ó-Kontriba, ahogy félig angolosan, félig magyarul az óhazát nevezik messze idegenbe szakadt véreink. Szinte látom, mint görnyed csakányát forgatva a büzhödt levegőjü, napvilágtalan szénbánya sötét üregében, túrva, fejtve, aprózva a fekete gyémántot; napsütéshez, verőfényhez, virágillathoz szokott tüdeje mint löki ki magából fuldokolva a neki szokatlan szénport, s míg szennyes patakokat szánt porlepte arcán a lecsorgó veríték: lelke addig itthon jár s a rózsás szebb jövő napsugárözönében fürdők. Látom őt ismét máskor, más munkakörben. Ott sűrű-forog tán a nagy ércöntö-telepek valamelyikén, fekete szemüveggel arcán, hatalmas fogóval kezében, óriási, fehérén izzó vassineket csusztatni, igazgatni a hengerlő alá. Egy meggondolatlan mozdulat, egy vigyázatlan lépés: és nyomorékká ég egy rövid szempillantás alatt. De ő ezzel mind nem gondol; a fő az, hogy e veszélyes munkát jól fizetik. Mert annál a fehérén izzó vasnál — amelyik pedig csak úgy fecskendi szét a tüzet — melyet fogójával igazgat, jobban izzik az ő lelkében a vágy egy kis fehérre meszelt házat venni, pár hold földdel, az összezsugorgatott dollárokon s ott élni le békes, nyugodalmas munkában az élet hátralevő részét; ott, valahol Csonka-Magyarország valamelyik vadórvárgal, kakukfiúval benőtt zugában.

Hanem addig a gyönyörűség valószínűleg még messze út van! Végül lassacskán mégis csak együtt van a pár ezer dollár. Férfj, feleség elindulnak haza; hasa a mindig emlegetett, a soha el nem felejtett szegény, kifosztott Magyarországra. As út? csupa aggodalmas gond, a kis megtakarított pénz miatt. Hiszen annyi a rossz ember... No de végre itthon vannak, Budapestben, a vonat megérkezett a Keleti-pályaudvarra. — Félre sanda gyanú, félre

aggodalmas gond, hisz itthon vagyunk már, mondják egyértelműen. Itt már nincs mitől félni; itt már a véreink közt vagyunk. S míg bizakodva mennek kifelé a tömeggel, hozzájuk szegődik Hirschbein Miksa úgynök s a pénzbevallással rövid negyedóra leforgása alatt elrabol tőlük 30.000 koronát, mindjárt az első percben, amint az édes honi földre teszik lábukat. S a mun-

kában, kitarásban, törhetetlen erélyben fél-istent, aki szerencsétől, indíántól meg tudta óvni vagyonkáját, itthonlétének első percében kirabolja egy — még csak nem is félemler — Magyarországon oly gyakori izroindian, egy közönséges, egy hitvány, egy ripók Hirschbein Makszi.

Hát jól van ez így? Hát nem lehetne ezen segíteni?

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

IV. Károly megérkezett Svájcba.

Bécs, ápr. 7.

A. M. T. I. jelenti: A Neues Wiener Zeitung írja, hogy IV. Károly király vonata este 7 óra 40 perckor érkezett meg Zürichbe. Vele együtt utazott Zita királyné is.

Görög—török háború.

[Konstantinápoly, ápr. 7.]

A Havas-ügynökség jelenti: A legutolsó török jelentések szerint a török csapatok Brüsszát kiűrtették, mert ellenséges csapatok közelednek a város felé. A görögök a háborúért és annak következményeiért a teljes felelősséget Konstantin királyra hárítják át.

A kisgazdapárt és az Ébredők.

Budapest, ápr. 7.

A kisgazdapárt ma esti értekezlete után a párt tagjai társas vacsorára gyűltek össze, melyen az Ébredő Magyarok Egyesülete is képviselve volt. Az ébredő magyarokat nagyatádi Szabó István lelkes beszédben üdvözölte.

— Ujabb nyilatkozatra — mondotta — nincs szükség, mert álláspontomat többször leszegyeztem. Kortes célok érdekében azonban félremagyarázták. Az ébredő magyarok hozzánk álltak. Biztos voltam benne, hogy ha Isten életünknek kedvez, meg fogjuk találni az együttműködés lehetőségét. Hála Istennek, hogy az ébredő magyarok itt vannak közöttünk. Miután egy a célunk, kell, hogy együtt is működjünk velük.

Kisért a köztársasági párt.

Budapest, ápr. 7.

A. M. T. I. jelenti: Nagy György és köztársasági pártja nagy népgyűlést és vele egybekötve tüntető felvonulást akart rendezni. Engedélyért a főkapitánysághoz fordult. Nádosity rendőrfőkapitány azonban úgy a gyűlést, mint a felvonulást megtiltotta.

Felelősségre.

A kisgazdapárt felveti a felelősség kérdését. — Rubinek Gyula nyilatkozik a politikai helyzetről.

IV. Károly husvétii látogatásának eddig még homályos kérdése a legközelebbi napokban alkalmasint megoldásra fog találni, annál is inkább, miután már megszerezték IV. Károly részére az Ausztrián való átutazáshoz szükséges engedélyt, s így módjában fog állani, hogy ismét visszatérjen Svájcban hagyott családjához.

A súlyos, fenyegető válságon tehát szerencsésen ájtottunk, anélkül, hogy ez a válság feszültséggé fajult volna úgy bel-, mint külpolitikai tekintetben. Köszönhetjük ezt elsősorban Magyarország kormányzójának, nagybányai Horthy Miklósnak, ki éppen a legkritikusabb pillanatokban, a fenyegető helyzet megoldásában férfias komolysággal, megtántoríthatatlan törvénytisztelettel, államfői bölcs higgadtsággal adta tanubizonyosságát annak, hogy a legsúlyosabb bonyodalmak tömkelegében is méltán számíthat rá — mint sorsunk jóvendő útját egyengető nagy fiára — e sok megpróbáltatáson átesett nemzet.

A husvétii vállalkozás komor és szinte fenyegető perceiben az ifjú nemzeti hadsereg is szilárdan állott a nemzetgyűlés alkotta-törvények alapján, bebizonyítva, hogy állami létünknek egyik hatalmas pillére, fenntartó oszlopa. Nem kisebb szerepe van a szerencsés kifejtésben a nemzetgyűlésnek, mely számotvetve az előtte álló nehéz kérdés következményeivel, a pártok szenvedélyei fölé emelkedő tárgyalogossággal, saját magát fékező, hatalmas önuralommal, csodálatos, higgadt lélekjelenléttel bebizonyította, hogy egy jobb jóvendő alapját lerakó, sorsunk szerkezetét irányító munkás gyűlést. Kellő hálával kell megemlékeznünk magáról a nemzetről, mely fenséges nyugalommal biztosította a zavarosnak, kétségesnek látszó husvétii események mielőbbi tisztázását. Mindezt hálával és örömmel konstatáljuk, de egyben nem

fedelkezhetünk meg arról, hogy a fejünk fölül elmúlt veszedelem földkezésében egyeseket nyilván felelősség terhel, sőt gondoskodni kell arról is, hogy hasonló kísérletekkel ne veszélyeztethessék a ma még egyedül alkotmányos jogrendet.

D.

A kiszagda- és földmivespárt a maga részéről már érdemileg foglalkozott az elmúlt napok eseményeivel és már a legközelebbi ülésen fel fogja vetni a felelősség kérdését.

Egyebekben a politikai helyzetéről *Rubinek* Gyula, a párt tiszteletbeli elnöke, így nyilatkozott az „Uj Barázda” munkatársa előtt:

— IV. Károlynak Magyarországon való megjelenése — úgy mond — olyan lehetetlen helyzetet teremtett az országra nézve, amelyből a szerencsés kibontakozás csak annak köszönhető, hogy a kormányzó és az ország összes felelős tényezői hivatásuk magaslatán állottak és sikerült IV. Károlytal megértetni azt az óriási veszedelmet, amely az ő tiltmaradásával kapcsolatosan hazánkat fenyegeti.

Mindenestre lehetetlen helyzet állott elő azzal, hogy IV. Károly megjelenése folytán az összes irányadó tényezők kénytelenek voltak az ország túlnyomó nagy többségének helyeslésével azt az álláspontot elfoglalni, hogy koronás királyunknak a mielőbbi távozást tanácsolják.

A legsúlyosabb felelősség terheli mindazokat, akik IV. Károly megjelenésének az előidézésében részesek,

mert az bizonyos, hogy senki sem fogja elhinni, hogy ez a lépés a király saját elhatározásából történhetett. Ha így történt volna, akkor is kellett, hogy olyan tanácsadók álljanak mellette, akik IV. Károlynak ezt az elhatározását helyeselték és tervének kivitelét elősegítették. Mindenestre sokkal szerencsésebb lett volna ennek a lehetetlen helyzetnek elhárítása, hogy ha valamennyi illetékes kormányzati tényező, elsősorban a kormányzó, IV. Károlynak erről a szándékáról tájékozva van és módjában állott volna IV. Károly megjelenését megakadályozni.

A kiszagdapárt személyes biztosítékokat követel.

— A kiszagda- és földmivespártnak a a határozott álláspontja, hogy amint IV. Károly az ország határait elhagyja, elérkezik az ideje annak, hogy a felelősségrevonás tekintetében a szükséges lépések megtéteszenek. Ugyancsak teljes elégtétellel állapítják meg azok, akik a királykérdés puccsszerű megoldásától tartottak, hogy félelmük jogosult volt és hogy a jövőben hasonló, az ország népét veszélyeztető és a nemzetet mélyen megalázó puccskísérleteknek elejét kell venni megfelelő intézkedések és személyi biztosítékok szerzése után. Bizonyos, hogy a felelősségrevonás után a kormányzatban is megfelelő változások fognak történni. Hogy milyen mértékben, azt természetesen csak a kormány felelősségének a mértéke fogja megszabni. Tény az, hogy ma a kiszagdapárt a kormányban nincs kellőleg képviselve és még ha a kormány megmarad is mai kereteiben, akkor is feltétlenül személyes biztosítékokat kell keresni abban az irányban, hogy a kiszagdapárt súlyának megfelelő helyet nyerjen az ország ügyeinek intézésében.

Szép élővirágok és disznóvénnyek eladóak az áll. tanítóképzőben.

Pranginstól—Budapestig.

Ma már ismeretesek IV. Károly utazásának összes részletei: IV. Károly Pranginstól a legnagyobb titokban utazott el, úgy hogy elutazásáról még legszűkebb környezetében is csak a legmeghittebb emberei tudtak. A páris-strassburgi gyorsvonattal utazott Bécsbe, ahová pénteken este 10 óra 30 perckor érkezett meg a nyugati pályaudvaron. Olaszországban a nagy titkolózás dacára is már pénteken megtudták, hogy IV. Károly elhagyta Svájcot és szombaton egy pesti kereskedő is értesült már a dolgról egy Olaszországból kapott távirat révén. Károly utazásáról állítólag Bécsben sem volt senkinek sem tudomása és IV. Károlyt sem fogat, sem autót nem várta a pályaudvaron. *Taxiautón hajtott Erdődy Tamás grófnak Landskronngasse 5. sz. lakására.*

Arcát maszkirozta, vastag szemöldöke körszakála volt és ráncokat festett az arcára.

Civilben, felöltöben volt, fején utisapka. Az éjszakát Erdődy Tamás grófnál töltötte és szombaton reggel fél 5 órakor vendéglátójával együtt a B. XIV. Z. jelzésű autóval Magyarország felé utazott. Az autó Steinmarkon és Hartbergen át ment és IV. Károly a délutáni órákban érkezett a határszéli Pinzgauba. Kiszálláskor IV. Károly megkérdezte a sofőrt, hogy tudja-e, kit hozott autóján. A sofőr nemel válaszolt, mire IV. Károly így szólt:

— *Károly császár vagyok* — és ezzel 100 svájci frankot adott a sofőrnek.

A határt gyalog lépték át Pinkafőnél. Három kilométert tettek meg gyalog és IV. Károlynál csak egy kis utitáska volt. Az utlevélvizsgálat alkalmával gróf Erdődy Tamás a saját papírjait mutatta fel, míg

IV. Károly külföldi utlevéllel igazolta magát, amelyen a vörös kereszt tagjaként szerepelt.

IV. Károly kíséretében voltak még állítólag gróf *Ledohovszky* és *Windisch-Graetz* Lajos herceg. Pinkafőn a társaság bement a kocsmába és meguzsonnázott. IV. Károly és Erdődy kocsi-val hajtott be Szombathelyre. Este fél 11 órakor érkezett meg IV. Károly a püspöki vár elé. Egyik szalonjában még együtt volt a társaság, amelyet Mikes püspök Nagyszombatban este vacsorára vendégül látott.

Amik ezután történtek, részben már ismeretesek. A püspök bemutatja IV. Károlynak Vass József minisztert, majd Lehárt és Lingauert hívatta. Lehár nemsokára jelentkezett is IV. Károlynál, aki parancsokat akart neki adni, de

Lehár kijelentette, hogy csak a kormányzótól nyert parancsokat teljesítheti.

Vass miniszter pedig figyelmeztette Lehárt, hogy tekintse őt mint a magyar kormány képviselőjét. Lehár ezután egy cédulát írt, amelyen sebtiben pár szóval értesítette a miniszterelnöket és Sigrayt. Míg a miniszterelnök Ivancapusztáról Szombathelyre jött. IV. Károly megvacsorázott és a társasággal elbeszélgetett. Amikor kellemes és terveinek kedvező dolgokat mondtak neki, fölillantak a szemei, de amikor vázolták előtte azokat a nehézségeket, amelyek tervei elé tornyosulnak és amikor arról beszéltek, hogy az országot lehetetlen helyzet elé állítja megérkezésével és jelenlétével, akkor szertenézett a szobában és úgy tett, mintha nem neki szólnának. Mikor Telegi megérkezett, bemutatták IV. Károlynak a miniszterelnök is határozott szavakkal mutatott rá azokra a veszélyekre, amelyek az országra hárulhatnak. Reggel ezután elindultak Budapestre, anélkül, hogy

IV. Károly megérkezéséről illetékes helyre jelentést tettek volna. Sigray kiadta az utasítást, hogy Budapestre sem táviratozni, sem telefonálni nem szabad és mivel Telegi autója utközben defektust kapott, IV. Károly egészen váratlanul érkezett meg Budapestre.

A fővárosba megérkezve, egyenesen a várba hajlatott IV. Károly és autójával a miniszterelnökség előtt állott meg.

Utközben megállt a várőrségnél és hívatta az őrség parancsnokát.

Nemsokára megérkezett gróf Sigray Antal is és ez is megkérte Magasházyt, hogy jelentse be a kormányzóknak a királyt.

Magasházy nagy meglepődéssel hallgatta Sigrayt és fötrohant a kormányzóhoz, hogy a királyt bejelentse. A kormányzó éppen ebédelni ült családj körében és természetesen ő sem akarta elhinni a dolgot.

A király ezalatt ott sétált a miniszterelnökség előtt és gyönyörködött a kilátásban. A kormányzó parancsára Magasházy százados jelentkezett itt a királynál.

A király és Magasházy elindultak a várpalotába. Magasházy a kormányzó dolgozószobájába vezette a királyt, ahova ez hamarabb érkezett meg, mint a kormányzó.

Magasházy jelentette a királynak, hogy a királyi lakosztályok le vannak zárva és így oda most nem lehet bemenni.

Közben belépett a szobába a kormányzó, akit a király a találkozáskor átölelt.

Másfélórai tanácskozás után a király Magasházy kíséretében elhagyta a palotát és a kormányzó a közben odaérkezett gróf Telegi Pált, Vass Józsefet, gróf Sigray Antalt és Gömbös Gyulát tájékoztatta arról, hogy sikerült neki a királyt rávenni az ország elhagyására. Hétfőn reggel négy órakor érkezett meg a király autója Szombathelyre. Hétfőn kérte meg a kormányzó gróf Andrássy Gyulát, hogy mint a király bizalmasa, ő is tájékoztassa a királyt a helyzetről. Andrássyval ment ugyancsak a kormányzó megbízásából gróf Bethlen István is, akit Tomcsányi miniszter külön fölkerít a kiszagdapárt fölfogásának tolmácsolására.

Ez volna a husvétii látogatás története, melyhez még csak annyit fűzhetünk, hogy kedden, azaz április 5-én IV. Károly délelőtt 10 óra 35 perckor elhagyta Szombathelyt, majd az ország területét és visszautazott Svájcba.

Epilogus.

Már eleve bocsánatot kérek lapunk m. t. előfizetőitől, olvasóitól és barátaitól, hogy ez egyszer személyi dolgokkal vagyok kénytelen lapunk szűk kereteim foglalkozni, de tennem kell, mert akit megtámadnak, annak emberi joga a védekezés is.

Audiatur et altera pars:

A Pápa és Vidéke szerkesztője ahelyett, hogy észokokkal és döntő argumentumokkal igyekezett volna olvasói előtt bebizonyítani, hogy szerinte a mi általunk képviselt álláspont helytelen és hogy az a bizonyos „exkirály” kitétel az ő felfogása szerint jogtalan; ahelyett, hogy az ő másirányú álláspontja helyességét legalább látszólag igyekezett volna igazolni, érvek helyett: a legcaunább, a legdurvább személyeskedés vakvágányára terelte szerkesztői kocsiját, melyen előre már nem, csak visszafelé mehet.

Az ő eljárásának megfelelő illusztrálására megrögztek itt egy kis katonai anekdotát:

Künn gyakorlatozik a század. Az egyik menetalakulatnál valami szépséghiba történt,

mire a vezénylő százados elkialtja magát: „Suszter! sneider! hat óra vas“. Mire az őrmester: „Százados úr! alássan jelentem, nincsenek itt“. „Nem tesz semmit — szól a százados —, ha itt lettek volna, ugys elrontották volna“.

Ilyenformán csinál a P. és V. szerkesztője is! Annélkül, hogy tudná, ki áll mint szerző egy, vagy másik cikk háta mögött, neki ront annak, akire éppen legjobban fáj a foga: Zsilavy Sándornak, aki pedig épp úgy nem volt „itt“, mint ama bizonyos suszter és sneider.

Ugy gondoltam, hogy az „Áprilisi tréfa“ című cikkemmel — melyben a személyeskedést mindenütt kerültem, mert hisz nevét sem említettem Németh Józsefnek — talán irányváltásra bírhatom őt. Vállalkozásom csak merő kísérlet maradt, mert a P. és V. felelős szerkesztője úgy látom abban a sajnálatos születési hibában szenved, hogy még a komoly alapon induló vitát is — észokok hiányában — a legszélsőségesebb, a legalsóbbrendű személyeskedéssel veti el. Ez az ő „fegyvertára“, melyhez a töltényeket az az index szolgáltatja, melyben feljegyezve áll rendre, hogy: ki, mikor ivott meg egy pohár borral többet; mikor szívtett 10 koronát huszonegyen; vagy éppen mikor civódott össze egy este a feleségével. És jaj X-nek, vagy Y-nak, ha szekerének küllője véletlenül összeakad a felelős úr szekerével — és mert hogy észok nincs a tölténytárban — pattognak hát egymásután az indexben található vak patronok.

Őn olyan dolgokért akart engem, — saját olvasói előtt — pellengérré állítani, mely a bíróság előtt egyszerű emberekkel szemben is a legszebb formában lett elintézve. Őn talán fizetett volna, én erkölcsi elégtételt adtam azoknak, kiket akaratlanul megsértettem. Őn praedudikál (nem tudom mi alapon?) egy olyan még be nem fejezett ügyben, melyben egy nagyteknélyű hármastanács, az én személyes meghallgatásom és tárgyalás nélkül elsőfokon már javamra döntött. Kérdezem: ezt tartja ön úri modornak? Egy kimondottan keresztény újságírótól méltán elvárható tisztességgel összegezethetőnek?

Én megizentem Önnek, hogy csattanósan szoktam a személyeskedő urak kedvét szegni. Őn ezt igen jól megértette. Sőt a saját dicsőségére ki is publikálta, — de azután... mint aki jól végezte dolgát... szépen zsebreavágta. Az ilyen dolgokat másképp szokták elintézni úri emberek között! Vártam erre! De hiába vártam! És most már tudom, hogy milyen hiába vártam. És miért? 1. Őn a nemzeti hadsereg tisztikarának sérelmére egyik cikkében holmi „tisztai bandákat“ emlegetett. Midőn ezért felelősségre vonták — nem adott elégtételt. 2. Őnt az „Ébredő Magyarok“ helyi csoportjának titkára a nyomdászemélyzet jelenlétében a földön mindenek elmondotta, még „gazembernek“ is, — nem vett elégtételt. 3. Önnek én saját személyemben megüttem azt a csattanós valamit — nem kért elégtételt —, hanem ahelyett a legdurvább piaci modorban réám támadt. S midőn én a szükséges forraságok betartása mellett — melyre szolgáltonkívüli fhadnagy rangom, katonai felsőbbeségeimmel szemben kötelez — öntől lovagias úton elégtételt kértem (tehát nem szükségképpen való fegyveres elintézését, a dolognak) különböző kibujók keresésével — nem respektálva a megbízottjaim által felajánlott tisztí becsléltügyi választmány ez ügybeni esetleg kikérendő döntését sem — az elégtételadás elől kitért. Nem folytatom! Teljesen szükségtelen! Ezek a dolgok eléggé világosan beszélnek az ön úri gondolkodásmódjáról! Ön ki akar oktatni, hogy mire jogosít a

tisztí rang viselése? Ennek elbírálására, meghatározására kedves kis öcsém nem csak a fentiek alapján nem jogosult, de nem jogosult azért sem, mert ön kis fiu, még akkor nagyon is faragásálta az iskola padjait, midőn én már hazám és legfőbb haduram iránti kötelességemet becsüllettel teljesítettem. Ön még akkor nádszálon szappanbuborékokat fúj, pajzán, játszi gyermekkedvteléssel, midőn én már vért hullattam, testi épséget, egészséget áldoztam azért a szegény magyar hazáért mely még önhöz is oly kegyes, hogy kényerlet ad önnek. Azzal a bizonyos hírlapírói multtal, mely legjobb számítás szerint 3 évre, vagyis 6 félévre, illetve 12 negyedévre terjedhet, ne igen dicsekedjék, mert ha ez a parányi mult is olyan alacsony személyeskedéssel telt el, mint amilyenre rövid pápai honosítása óta visszatekinthet, akkor jobb ha hallgat vele.

Igy fest valahogy az ön sokat hangoztatott igazsága, igazsá keresése, nemcsak én előltem, hanem minde. úri gondolkodásu objektív szemlélet előtt. Éppen azért önnel többet a lap hasábjain nem találkoztunk. Ellenben, ha sértegető és a vak gyűlölettel vezetett, sokszor talán másoktól sugalmazott személyeskedő sértegetéseit tovább folytatja és a P. és V.-től huzott szép fehér cipőja mellé egy kis fekete kenyérré is vágyik, úgy a független és pártatlan bíróság segítségül hívásával, ebben az egy dologban szívesen segítségére lehetünk.

Dienes Sándor
szerkesztő.

Színház.

Öreg, kopott színházunk egy kissé felszínosítva, komor, ósdi külsejében felrészítve várt a szezonnyitói előadásra.

Április 2. Szombat: Lengyel Menyhért „Taifun“ című drámája került színre igen gyér közönség előtt, úgy látszik a közönségre nem gyakorolt vonzó hatást sem a csinosított színház, sem az, hogy az első estén a direktor-pár mutatkozott be. Pedig maga az előadás elsőrendű volt. Bodonyi jó színészi kvalitásai igen szépen érvényesültek dr. Tokeramo szerepében. A tudós és szórakozott japán megszemélyesítésében annyi hideg életfilozófiát, annyi előtűnk ismeretlen keleti színt vitt bele, hogy valóban rászolgált a sűrűn felhangzó tapsokra. Nem maradt mögötte semmivel sem B. Király Boriska, bár drámai heve egyes jeleneteiben egy kissé el is ragadta, mégis Kerner Ilona szerepét pompás megértéssel, átérzéssel domborította előnk. Lindner szerepében Rogoz Imre bizonyította be fényesen, hogy valóban hivatott művelője Thalia kulturájának. Tőle sok szépet vár még közönségünk. Különösen ki kell emelnünk Teri kicsike szerepét betöltő M. Nádasi Micit, kedves, meleg közvetlen játékáért. A többiek, különösen a japánok — Érczköly kivételével — bár nem voltak valami sikerültek, de nem hatottak kártékonyan a pompásan gördülékeny összjátéka.

Április 3. Vasárnap délután „A falurosszát“ adták, este a Földes-Buttykay operett, az „Ezüst sirály kerül sorra. Sajnos, a várva várt katonazenét nélkülöznünk kellett a közbejött akadályok miatt s így a kellemes melódia a — túlhangos zongora mellett — nem bírt kellőleg érvényesülni. Az előadás jó volt. Gróf Cziráky szerepében megismerkedtünk az új bonvivántal, Nagy Pállal. Kellemes, simamodoru színész, igen szép hanggal. Xenia szerepét Völgyi N. kreálta, üdén meleg játékkal, kedvesen behelzgető énekekkel, sikkesen finom táncokkal. A virágáros leány Maritta szerepét Fűredi Ilonka tele temperamentummal, játszi könnyedséggel, üde bájjal. Békefi Jakotihu márkai szerepének előnyös kiaknázásával könnyekig kacagattatta a közönséget.

Április 4. Hétfő délután „Lili bárónő“, este pedig „Mágnás Miskát“ játszották. A címszerepben Kormos Ferenc ért el frappáns hatást különösen finom komikumával, mely egy pillanatra sem hajolt a karzati sikerek felé. Ugyes mókái sok tapsot hoztak neki. Rolla szerepé-

ben Völgyi Nusi nyújtott előkelően finom alakítást, kedves élvezetes előadást. Nagy Pál, mint Baracs elegáns megjelenésével szépen előadott dalaival, Fűredi Ilonka tűzzel teii játékával, ügyes táncával aratott teljes sikert.

LEGÚJABB.

A nemzetgyűlés.

A kormány lemond?

Budapest, apr. 7.

A nemzetgyűlés mai ülését 1/12 órákor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Jelenti, hogy Teleki Pál miniszterelnök kér szót.

— Tekintettel arra — ugymond —, hogy az események következtében az egyes miniszterek helyzete a pártokkal és más támadásokkal szemben bizonytalanná vált, én a mai napon a kormányzó úr őfőméltságának a kormány állásfoglalásáról előterjesztést tettem. Arra kérem a t. nemzetgyűlést, a kormányzó úr döntéséig a Ház napolja el magát.

Ereki az elnapolást nem tartja szűkségesnek, a Ház azonban a miniszterelnök indítványát nagy többséggel elfogadja.

A képviselők lelkesen éljenek Nagyatádi Szabó István földmívelésügyi minisztert, aki a nemzetgyűlés ülése előtt párhiveinek bejelentette lemondását.

A gyűlés után a képviselők sűrű csoportokban hagyták el a Házat. Illetékes politikai körökben arra nézve, hogy a kormány lemond-e vagy sem, azt a választ adták, hogy gróf Teleki Pál bejelentette ugyan, hogy a kormány helyzete tarthatatlanná vált, mégis e tekintetben a kormányzó döntését kell bevárni.

A pólai lázongások.

Bécs, apr. 7.

A M. T. I. jelenti: A Neue Freie Pressének jelentik, hogy a Póla környékén kitört forradalom igen nagy mérvet öltött. A lázadást a fascistáknak sikerült annyira ellensúlyozni, hogy ez ma már levertnek mondható. A felkelőktől visszafoglalt házakat a fascisták felgyújtották és a földdel egyenlővé tették. Minden egyes házban I. Ferencz József arcképe függött.

HIREK.

— Városi közgyűlés. Folyó hó 2-án Tenzlinger József dr. polgármester elnökléte alatt városi közgyűlés volt a városatyák élénk érdeklődése mellett. A polgármester a magyar Hiszekegy-gyel megnyitva a közgyűlést, az elnöki bejelentések során bejelentette, hogy Tóth István rendőrkapitány hivatalát újból elfoglalta. A közgyűlés nagy lelkesedéssel ezt tudomásul veszi s Hajnóczky Béla indítványára elhatározza, hogy ezen örvendetes tényt amikor tudomásul veszi, egyuttal örömeinek is adjon kifejezést a közgyűlés úgy, hogy erről Tóth István közgyűlést s Hajnóczky Béla értesítse. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel az indítványt elfogadja. Somogyi József, Hajnóczky Béla és Gyurácz Ferenc felszólalásai után kimondta a közgyűlés, hogy a nagytemplom harangjaira 60.000, az ev. gyülekezet harangjára 20.000 koronát szavaz meg, tudomásul vette a közgyűlés Schnobel Ferenc szűkségtiszt nyugdíjazását, elutasította Nagy Zoltán költözködési költ-

ségeire kért 5000 K-s kérelmét. Ezután Hajnóczky Béla kérte, hogy kövessen el a város vezetősége mindent a pápa—csornai vasut menérendjének megváltoztatása iránt. A közgyűlés elhatározta az állandó díjok számának szaporítását, felemelte a városi tanács utalványozási jogát 25.000, a polgármester utalványozási jogát 5000 koronára, majd Csoknyay János dr. főgyász ismértette a kórház ügyét. Darányi Ágoston, Keresztes Gyula és Bornemissa József felszólalásai után hozzájárult a közgyűlés a kövezetvám és helypénzszedési díjak felemeléséhez. Ezután tárgyalták a felsővárosi gazdaközönség kérelmét a csordahajtóút megjavítását illetően, amire a közgyűlés 20.000 koronát megszavazott. Néhány kisebb ügy letárgyalása után Keresztes Gyula az interpellációk során kérte, hogy a jövőben napirend előtt legyenek az interpellációk előterjeszhetők. Nagy Sándor felszólalása után, dr. Tenzlinger polgármester válaszul az elhangzott interpellációkra, a közgyűlést bezárta.

— **A pápai Sport-Egylet** április hó 17-én, vasárnap délután 4 órakor tartja az évi rendes tisztújító közgyűlését az Erzsébetligeti sporttelep-nagytermében, amelyre az érdekelteket tisztelettel meghívja a választmány. Az indítványok írásba foglalva 8 nappal előbb nyújtandók be.

— **A Hadirokkantak közgyűlése.** Vasárnap délután tartotta a Hadróá pápai fiókja csoportra való alakuló közgyűlését a városháza nagytermében. Kapcsos Gábor megnyitva a gyűlést, felolvassa a Hadróá központjának átiratát, majd bejelenti az eddigi vezetőség lemondását, amit a közgyűlés tudomásul vesz, s az intéző-bizottság javaslatára a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel dr. Körös Endre ref. nőnevelő-intézeti igazgatót jelölte elnöknek, kiért azonnal küldöttség ment. Az új elnök nagyhatású, gyönyörűen felépített beszédben köszönte meg az iránta megnyilvánuló bizalmat, s rámutatott arra az útra, amelyen haladni kell, hogy a rokkant-ügyet, az özvegyek és árvák s a rokkantak érdekeinek megfelelően intézzék. Ezután megválasztották az új tisztikat, kiknek nevében Strausz Kornél ügy. igazgatót megköszönve a bizalmat, Vathy Gábor dr., a Hadróá megválasztott ügyésze mély hatású szavai után a gyűlés véget ért.

— **Az év. férfi énekkar hangversenye** f. hó 3-án este — bár már a színi évad is megnyílt — nagy és díszes közönség jelenlétében és határozottan a legszebb siker jegyében folyt le. Ugy a Gáty-testvérek művészi hegedű- és zongorajátéka; Rabb István érdekesített, közvetlen és egyéni impressziókon felépített vonzó előadása. Szibériáról, valamint Csernussák Olga grációzus, szabatos zongorajátéka és Rezenka Jenő szép szavalata valóságos magukkal ragadták a közönséget. Ezután következett Cziller Edith és ifj. Nánik Pál énekköltőse. Igazán nem tudnánk beszámolni róla, hogy a hölgyzereplő kiváló szopránja, vagy ifj. Nánik nem mindennapi tenorbaritonja, mely a suttagó, lágy pianótól az ércs csengéstől fortéig kitűnő beosztással érvényesült — volt-e inkább oka a sok tapsnak és a sok ujjazásnak. A Rózsa monológban ennyival bájos jelenés volt Hatvani Rózsa, míg „Az utolsó” c. egyfelvonásos drámában Kerekes Károlynak a műkedvelői színvonalon messze túlmagasló tehetsége vitte a darabot nem mindennapi sikerre. A férfikar által előadott szép énekszámok gondos betanításáért Nagy Pál karnagyot illeti a dicséret. A minden tekintetben fényesnek mondható estély szép anyagi sikerrel is járt.

— **Zárkörű táncvigalom.** A pápai ág. hitv. ev. férfi-énekkar és zenepártoló egyesület f. évi április hó 10-én a Griff nagytermében, felelőszben saját pénztára, felelőszben a pápai ev. gyülekezet harangalapja javára zárkörű táncmulatságot rendez. Belépődíj: személyjegy 20 K, családijegy (3 személyre) 50 K. Kezdeté esti 8 órakor.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavay Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Egy modern fényezett kőrisfa hálószoza-butor eladó, teljesen új.

Megtekinthető Kondor János asztalos mesternél Nyárad. (Veszprémi megye.)

Eladó szőlő Tokaj-Hegyalján,

fővonal vasuti állomásától 5 percre, családi körülmények miatt, igen jutányosan, 3 millió K-ért. 1920-ban 17 holdon 450 hektolitert szűrték. Van hozzá 2 szoba, konyha, pince, borház, istálló, vincellér lakás. — Közelebbi részletekkel szolgál a Hangya-fiók üzletvezetője, Jókai Mór utca 98.

Ügyes, fiatalembert értelmes

(18—22 éves) jól jövedelmező pályára rövid idő alatt kitanítanék.

Heti kezdődíjazás 300 korona.

Jelentkezni Márton István-utca 4. sz. alatt lehet.

Egy hold közöslegelő pásztor lakással és 3 bikával eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető Eizenbeck János Felső hosszú-utca 27. szám.

Föld-eladás.

A város belterületén 11 magyar hold kitűnő föld eladó.

Bővebb értesítés megtudható szerkesztőségünkben, Jókai Mór utca 15-ik szám alatt.

A Verbőczy-utca 12. számú

ház

szabad kézből eladó.

Értekezni lehet:

Baráth Károlyné Jókai-utca 21. sz. alatt.

Értesítjük tisztelt vevőinket, hogy a legújabb divatu tavaszi és nyári

modellek

megérkeztek.

Szalmakalapok átvarrását, vasalását, valamint férfi filc- és

keménykalapok tisztítását és vasalását a legrövidebb idő alatt elkészítjük.

Tisztelettel: **Ludvig Nővérek**
Pápa, Márton István u. 4.

HIRDETMÉNY.

A PÁPAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

LVIII. üzletévi

RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

f. 1921. évi április 24-én vasárnap d. u. 3 órakor tartja meg Pápán, saját üzleti házában nagytermében, melyre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 27. §-a értelmében szavazati jogát csak az a részvényes gyakorolhatja, aki a saját nevére legalább 60 nappal előbb ártirt részvényét — le nem járt szelvényeivel együtt — a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal az intézet pénztárába leteszi.

Megjegyezzetük, hogy az alapszabályok 29. §-a értelmében 10 részvény jogosít egy szavazatra s 30-nál több szavazatot egy részvényes sem gyakorolhat.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése és az 1920. évi zárszámadás és mérleg tárgyalása, azok felett határozathozatal s a felmentvény megadása.
2. Az elnök, alelnök, ügyész, igazgatósági tagok, főkönyvelő és pénztáros jutalékának megállapítása.
3. A felügyelő-bizottsági tagok tiszteletdíjának megállapítása.
4. A napibiztosi díj megállapítása a f. 1921-i rendes közgyűléstől az 1922-i rendes közgyűlésig.
5. Az intézeti tisztviselők és hivatalosok részére rendkívüli drágasági pótlék megállapítása.
6. A tiszta jövedelemnek az alapszabályok 16., 32., 143. és 144. §-ai alapján leendő felosztása.
7. Az alapszabályok 2. §-ának bővítése.
8. Az alapszabályok 30. §-a értelmében beadható indítványok tárgyalása.
9. A részvénytársasági alelnöknek 9 évi időtartamra való megválasztása.
10. A részvénytársasági alelnöknek 9 évi időtartamra való megválasztása.
11. Tizenöt igazgatósági tagnak három évi időtartamra való megválasztása.
12. Hat felügyelő-bizottsági tagnak három évi időtartamra való megválasztása.
13. Tizenöt igazgató-tanácsagnak egy évre való megválasztása.

Egyidejűleg értesítetnek az érdekelteket, hogy a felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleget s a közgyűlés elé terjesztendő igazgatósági és felügyelő-bizottsági évi jelentéseket a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézet hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Kelt Pápán, 1921. évi április hó 3. napján.

A Pápai Takarékpénztár igazgatósága.

Tocsik és Mika

rőfős-üzlete Pápa Főtér 21. szám.

Gyolcs, vászon, siffon, kanavász, festett karton, férfi- és női pamut- és gyapjuszövetek, barchet-árak, finom grenadinok, fejkendők stb., mindenféle rőfős-árak dús választékban. — Szolid keresztfény kiszolgálás!